

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 8 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plačati in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana Gregorčičeva ulica 28. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.963

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO. Via G. Lazzaroni 10.

IZKljučNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE in Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino, in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Liubljana, torek 12. januarja 1943-XXI

Cena posamezni številki 0.80

Podaljšanje veljavnosti dosedanje odmere točilne takse za alkoholne pijače

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbu:

Veljavnost dosedanje odmere takse po tarifni postavki 62. takse ne tarife k zakonu o taksah za pravico, točiti alkoholne pijače na drobno in na debelo (točilne takse), ki je bila izvršena za triletnje 1940—1942, se do nadaljnjega podaljša.

Ta taksa se bo pobirala v bodoče v istih zneskih kakor dosedaj, razen v primerih iz čl. 34. pravilnika za izvrševanje določb tarifne postavke 62. takse tarife k zakonu o taksah o pravici točenja in prodaje alkoholnih pijač.

Ta odločba je takoj izvršna in se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana 5. janj 1943-XXI,
Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Člani upravnega sveta Fašističnega avtonomnega zavoda za ljudske stanovanjske hiše

Visoki komisar je imenoval člane upravnega sveta Fašističnega avtonomnega zavoda za ljudske stanovanjske hiše Ljubljanske pokrajine ter je sedaj upravni svet sestavljen takole:

- gr. uff. Attilio Depoli, predsednik,
- cav. uff. rag. Franco Bullo in com. ing. Aldo Farina, kot zastopnika Visokega komisariata,
- ing. Piero Carra, predlagan po Zvezi bojevnih fašijev,
- podžupan com. dr. Salvatore Tranchida, predlagan od ljubljanskega župana,
- dr. Ivan Köstl, predlagan sporazumno od Pokojninskega zavoda in Zavoda za socialno zavarovanje,
- dr. Vlado Valenčič, predlagan sporazumno od Hranilnice Ljubljanske pokrajine in Poštne hranilnice v Ljubljani.

Zakon o zaščitenih znakih v Italiji

Pred nedavnim je stopil v Italiji v veljavo zakon o tvorniških blagovnih zaščitenih znakih. Po novem zakonu veljajo prijavljeni zaščiteni znaki 20 let. Če se po 20 letih ne obnove, izgube veljavo. Zaščiteni znaki se smejo prenesti tudi na drugo podjetje, toda le hkrati s podjetjem ali deli podjetja. Če se prijavljeni zaščiteni znak ne uporablja tri leta, ugasne zaščita. Prijavljeni naziv za blago izgubi zaščito, če se dotično ime splošno uporablja za označbo dotičnega blaga.

Svetovna proizvodnja aluminija

ki je pred vojno znašala 674.000 ton, se je po cenitvi danskega strokovnega lista v sedanji vojni potrojila. Po tej cenitvi je dosegla leta 1941 1.245.000 ton, leta 1942 pa 1.820.000 ton. Od vse proizvodnje odpade na celinsko Evropo 800.000 ton, na USA 500.000 ton, na Kanado 355.000 ton, na Sovjetsko Rusijo 55.000 ton, na Japonsko 60.000 ton in na Veliko Britanijo 50.000 ton.

Jamski les - odločilen faktor v evropskem gospodarstvu

Pod tem naslovom je objavil »Internationaler Holzmarkt« članek, iz katerega posnemamo:

Na proizvodnji premoga in rud sloni vojna proizvodnja, ki je torej direktno odvisna od jamskega lesa. Zato podajamo kratek prežez o proizvodnji, transportu in velikosti potrošnje jamskega lesa.

V l. 1937, ko se še ni začela velika politična sprememba v Evropi, so izvozile evropske države naslednje količine jamskega lesa:

	1000 m ³
Norveška	50.2
Švedska	256.5
Finska	2084.7
SSSR	1577.6
Ljubljana	86.7
Estonska	921.9
Latiška	14.9
Litva	177.8
Poljska	65.1
Češkoslovaška	87.2
Nemška Avstrija	8.6
Romunija	830.6
Francija	27.9
Nemčija	464.3
Portugalska	6654.7
Skupno	

K tej statistiki je treba pripomniti, da je bila Nemčija v normalnih časih zelo močan uvoznik jamskega lesa, sedaj pa je iz deviznih razlogov uvoz jamskega lesa ustavila. Štiri države so krile 81.5% vsega evropskega izvoza, namreč Finska 31.5%, SSSR 23.5, Latiška 14% in Francija 12.5%.

Uvozile pa so jamskega lesa v 1000 m³:

Finska	6.2
Latiška	—
Češkoslovaška	16.3
Anglija	3648.7
Francija	207.6
Belgija	576.5
Nizozemska	333.8
Nemčija	18.3
Madžarska	189.2
Skupno	4997.0

Velika razlika med skupno količino uvoženega in izvoženega jamskega lesa je nastala, ker je šlo dosti lesa v izvenevropske države, nekatere države pa v svojih statistikah ne navajajo jamskega lesa posebej, temveč pod okroglim lesom. Še bolj ko pri izvozu je pri uvozu delež nekaterih držav posebej velik. Anglija sama je uvozila 72.5% vsega uvoženega jamskega lesa. Večje količine tega lesa pa so uvozile le Belgija (11.5%) in Nizozemska (6.5%). Glede proizvodnje in potrošnje jamskega lesa v posameznih državah bi bilo omeniti naslednje:

Italija

Potreba Italije po jamskem lesu je zmerna in zato se v trgovinski statistiki vodi jamski les v rubriki okrogli les. Večino svoje potrebe krije Italija doma, vendar pa ga tudi uvaža, predvsem iz Hrvaške in v prejšnjih časih tudi iz Avstrije.

Nemčija

Danes krije Nemčija glavni del svoje potrebe na jamskem lesu doma, znaten del pa uvozi predvsem iz Finske, s katero ima dogovorjene večje kontingente. Švedska dobavlja le manjše količine na zapad. Zaradi povečane

proizvodnje premoga je za leto 1942/43 predvidena zvišana potrošnja jamskega lesa. Kot jamski les se uporablja tako les iglavcev ko listovcev. Gospodarstvo z jamskim lesom je sedaj z ustanovitvijo posebnega urada za jamski les bolj urejeno. Na nemško iniciativo se je tudi ustanovil prvi meddržavni odbor za jamski les, v katerem sodelujejo zapadno-nemške, belgijske, francoske in nizozemske rudarske družbe.

Švedska

Posebno velik izvozni predmet ni bil na Švedskem jamski les nikdar. V prejšnjih letih, ko je še Nemčija uvažala jamski les iz Švedske, je bil delež Švedske v dobavi jamskega lesa večji. Večino svojega lesa pa je izvažala Švedska v Anglijo. Precejšnje količine jamskega lesa potrebuje Švedska tudi za lastne rudnike.

Finska

Pred vojno je bila Finska vedno največji izvoznik jamskega lesa. Pomanjkanje delovnih moči pa je v vojni zelo znižalo proizvodnjo jamskega lesa, ki je padla v letu 1940 na 474.300 m³, v letu 1941 na 314.000 in je v letu 1942 verjetno padla na 300.000 m³, kar ustreza dogovorjenemu kontingentu z Nemčijo. Posel z Nemčijo se razvija gladko, ker nakupujejo ta les samo štiri tvrdke. Nekaj težav pa povzroča transport, ker ladjski lastniki ne sprejemajo radi jamskega lesa.

Madžarska

je bila od nekdanj velik potrošnik jamskega lesa. Po priključitvi novih pokrajin se je potrošnja jamskega lesa na Madžarskem še zvišala. A tudi samopreskrba Madžarske z jamskim lesom se je zboljšala in Madžarska more sedaj v glavnem kriti svojo potrebo na jamskem lesu. Madžarska je edina evropska država, ki uporablja za jamski les tudi akacijo.

Nizozemska, Belgija, Francija

Nizozemska je bila pred vojno zelo pomemben uvoznik jamskega lesa. Dobivala ga je predvsem iz

Rusije, manjše količine pa tudi iz Švedske. Danes je navezana v glavnem na samopreskrbo.

Belgija je bila s svojim razvitim rudarstvom vedno velik uvoznik jamskega lesa. Sedaj je navezana v glavnem na samopreskrbo. Da zagotovi potrebni les, more Osrednji urad za les prisiliti gozdne lastnike, da prodajo svoj les določenim kupcem, more pa tudi na račun gozdnega lastnika izvesti potrebne sečnje.

Tudi Francija je zaradi svoje razvitega rudarstva velik potrošnik jamskega lesa. Istočasno pa je bila Francija tudi velik izvoznik jamskega lesa, ki ga je izvažala v glavnem v Anglijo, v manjših količinah pa tudi v Belgijo. V zameno je dobivala iz Anglije premog.

Druge države

Ker Slovaška nima velikih rudnikov, ji preostaja vedno zadosti jamskega lesa za izvoz. Izvažajo ga v prvi vrsti v Češko-Moravsko in Madžarsko.

Hrvaška ne proizvaja dosti jamskega lesa in ga tudi mnogo ne potrebuje. Kar ji ostaja jamskega lesa, ga izvažajo v Italijo in Nemčijo.

Izvoz jamskega lesa iz Romunije ni bil nikdar posebno velik, leta 1941 pa je padel na 667 ton.

Anglija je bila največji potrošnik jamskega lesa, ki ga je dobivala iz vseh evropskih držav. Sedaj je ta uvoz ustavljen in ker nima Anglija zadosti lastnih gozdov, uvaža sedaj les iz Kanade in v zadnjem času tudi iz Rusije. Jamski les dobiva iz Rusije kot nadomestilo za svoje vojne dobave Rusiji. Zaradi podmorniške vojne pa je prevoz po morju zelo tvegan in mnogo lesnih pošiljk čez morje propade.

Sovjetska Rusija je postala po raznih petletkah eden največjih izvoznikov jamskega lesa. Leta 1936 je izvozila nad 1.6 milijona kub. metrov lesa. Les je pošiljala izključno iz pristanišč Belega morja. Izvoz jamskega lesa je sedaj skoraj ustavljen, če izvzamejo ne posebno velike pošiljke v Anglijo. Sicer pa Rusija danes tudi sama zelo potrebuje jamski les.

Italijansko-nemška trgovina

Po članku milanskega lista »Il Sole« se je italijansko-nemška trgovina v zadnjem času zelo povečala. Tako je dobila Italija iz Nemčije približno 2 milijona stotov krompirja in so se mogle te dobave izvesti kljub transportnim težavam. Nemčija je lani posodila Italiji 1 milijon stotov žita, ki ga je tudi Italija točno vrnila. Letos bo dobavila Nemčija Italiji 3 milijone stotov žita, od katerih bo Italija vrnila 2 milijona stotov, en milijon pa bo vrnila s kompenzacijskimi dobavami. Poleg tega pa je Nemčija dobavila Italiji tudi surovine in kuriva, ki so zlasti važna za vojno industrijo. Dobava premoga je stalna in znatna. Poleg premoga pa dobav-

lja Nemčija Italiji tudi staro železo, jeklo, razne rudnine, stroje in orodje, tekstilne proizvode, orožje in vse, kar je potrebno za izpolnitev italijanskih zalog ter za povečanje italijanske vojne proizvodnje.

Italija pa je v zameno dobavljala Nemčiji številne druge predmete. Tako svežo in konzervirano povrtnino, razne ekstrakte, konzerve, sir in riž. Teh živil je dobavljala Italija Nemčiji v istih količinah ko pred enim letom. Zaradi teh dobav se je sicer nekoliko zmanjšala italijanska potrošnja, vendar pa zaradi tega niso nastale nobene težave v italijanski preskrbi. Italija je nadalje dobavljala Nemčiji konopljo,

svilo, kromovo rudo, tobak in vino, boksit, pirit, fiocco, živo srebro in še mnoge druge proizvode.

Glede italijansko-nemške trgovine je posebno važno, da so cene v medsebojni trgovini blokirane do konca leta 1943.

K tej blagovni izmenjavi pa je treba prišteti še izmenjavo na delovnem polju. Stotisoči italijanskih delavcev in kmetov delajo danes v nemški industriji in nemškem kmetijstvu. Nekateri velike italijanske tovarne so predelale surovine, ki jih je dobavila Nemčija, in velik del teh predelav naravnost oddale italijanskim delavcem v Nemčiji.

Italijanska zunanja trgovina je v letu 1942 presežala predvojno. 80 odstotkov vse italijanske zunanje trgovine se danes razvija z Nemčijo. To dejstvo zadostno kaže, kako ugodno se razvija italijansko-nemška trgovina.

Mezde ob praznikih

Združenje trgovcev Ljubljanske pokrajine opozarja članstvo na določila naredbu Visokega komisarija št. 231 z dne 21. decembra 1942-XXI glede plačevanja normalne mezde delavcem ob obletnicah ustanovitve Rima, ustanovitve Imperija, pohoda na Rim in ob obletnici Zmage. Naredba velja od 28. oktobra 1942-XX in delodajalci so dolžni plačati delavcem za preteklo leto normalno dnevno mezdo za 28. oktober in 4. november.

Določila se nanašajo na zasebna podjetja in veljajo ne samo za delavce, temveč tudi za nameščence in druge delavce s stalno plačo.

Iz italijanskega gospodarstva

Zavod za izkoriščanje avtarkičnih ostankov se je ustanovil z zakonskim dekretom v Rimu. Glavnica zavoda znaša 2 milijona lir in se more zvišati na 10 milijonov. Naloga zavoda je med drugim tudi ta, da organizira po šolah zbiranje avtarkičnih ostankov.

Kmetijsko ministrstvo v Rimu je ustanovilo posebno centralno komisijo za presojo prekrškov preskrbovalnih predpisov. Komisija naj doseže enako postopanje kr. karabinjerjev, policije in finančne straže.

Zaradi uspešnega delovanja družbe SAIM (Società Agricola Industriale Meridionale) v pokrajini Salerno krije danes Italija že 96% domače tobačne potrošnje. Še leta 1922 je morala Italija 80% tobaka uvoziti, kar je obremenjevalo italijansko trgovinsko bilanco za 300 milijonov lir. Družba SAIM ima 1000 ha tobačnih nasadov. Obrati družbe SAIM dajejo Italiji na leto okoli 2 milijona kg tobaka. Od tobačnega monopola je imela Italija lani nad 3 milijarde lir dohodkov.

Med zastopniki Federacije stavbenikov ter zastopniki Federacije stavbenih delavcev je bila podpisana kolektivna pogodba, s katero se uveljavijo kolektivni dogovori, sklenjeni 2. novembra za vse drž. ozemlje.

Romunsko ministrstvo za ljudsko zdravje je pooblastilo blagajno za socialno zavarovanje, da lahko nakupi pri italijanskih tvrdkah za 200 milijonov lejev zdravil, obvez, zdravniških aparatov, pisalnih strojev in kuhinjskih oprem brez vseh zakonskih formalnosti.

ŠPEDICIJA TURK LJUBLJANA

prevsema
Ocarinjenje vseh uvoznih in izvoznih pošilk in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revisija pravilnosti zaračunanja carine in vsa pojasnila brezplačno. Vilharjeva e. 83 (naspr. nove carinarnice) Tel. 24-59

Prevažanje vsakovrstnega blaga, kuriva, strojev, selitve v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi in avtomobili in to hitro ter po nizki ceni. Masarykova cesta 9 (nasproti tovarnega kolodvora) — Telefon 21-57

PROSTO JAVNO SKLADIŠČE

prevsema
Vskladiščenje raznega blaga, kakor tudi pohištva v lastnem, mestne trošarine in uvoznine prostem javnem skladišču. Oskrba inkaso-povzetij. Kotnikova ulica štey, 12 (nasproti mestne elektrarne) — Telefon 30-73

Srečno novo leto 1943! Drogerija Gregorič, Ljubljana

Prežernova ulica 5

Srečno novo leto 1943!

Dovžan Ivan
trgovina strojev za obdelovanje lesa
Ljubljana, Galetova ul. 4

Pijte Žikino čajno mešanico
izdelek Pražarne Žika, dr. z o. z., Ljubljana-Vič

SREČNO NOVO LETO
želi vsem cenjenim odjemalcem

Jernej Jelenič
TOVARNA KISA IN METEL
LJUBLJANA, Štajmerjeva ul. 1

Srečno novo leto 1943!

Vrhovec Franc
trgovina z mešanim blagom - izdelovanje kislega zelja in repe
Ljubljana VII, Jernejeva ul. 39 a

Srečno novo leto 1943!
FRANC OGRINC, livarna
LJUBLJANA VII - Jernejeva ulica

SREČNO NOVO LETO 1943
želi vsem svojim cenj. odjemalcem

LEOPOLD MAHER, modna trgovina
Ljubljana, Bleiweisova cesta

Srečno in veselo novo leto 1943

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Simon Jurčič
špecerijska trgovina
LJUBLJANA
Bleiweisova cesta 5

SREČNO NOVO LETO!
Kurivo-Scagnetti

LJUBLJANA
Metelkova ulica 19. Tel. 49-41

Peter Stepič

Lastnik Mirko Stepič
veletrgovina z vinom
Ljubljana, Tržna ul.

Srečno novo leto 1943!
Parfumerija **NADA**
Ljubljana
FRANČIŠKANSKA 3

Srečno novo leto 1943!
želi vsem svojim odjemalcem
MENCINGER A.
špecerijska trgovina
Ljubljana, Sv. Petra c. 42

Srečno in veselo Novo leto
želi vsem svojim odjemalcem

Kržič Franjo
trgovina z lesom in kurivom
LJUBLJANA VII
Frankopanska cesta št. 8

Srečno in veselo Novo leto
želi vsem svojim odjemalcem

OVEN ANGELA
Ljubljana, Hrenova ul. 19

PINTER & LENARD

ZALOGA ŽELEZNINE

Ljubljana, Dalmatinska 8
želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem
SREČNO NOVO LETO

SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1943!

RUDOLF DERŽAJ

tehnični material

Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 28

Srečno Novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

trrdka
L. KNEZ
LJUBLJANA

že v 24 urah barva, plesira in kemično snail obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova 3
Telefon št. 22-72.

Kroglične in druge ležaje, žage, vretena za žage, prvovrstno obrtniško orodje, vodovodne cevi in cevne spojnice, kopalne garniture, sejalne in druge poljedelske stroje nudi

železnina Fr. Štupica

Ljubljana, Via Ariella Rea 1
Strokovna in točna postrežba

ŽEPNI IN NAMIZNI KOLEDARJI,

BLOKI IN NOTESI VSEH VRST (prodaja samo na debelo) po najnižjih cenah in v največji izbiri. — Vsa knjigoveška, kartonažna in galarterijska dela
„KARTON“, d. z o. z., Ljubljana, Kolodvorska 3

HOTEL, RESTAVRACIJA IN KAVARNA

„METROPOL“

TELEFON: 27-37 TELEFON: 20-22

SREČNO NOVO LETO 1943!

Tvornica kovinastih izdelkov »Eka«
Ing. VLADI STARE
LJUBLJANA, NOVI TRG 6

Srečno in veselo novo leto 1943

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Potnik in drug

LASTNIK J. MARINKO
LJUBLJANA, METELKOVA 13

Srečno 1943!

Franc Nered

mesar in gostilničar
Ljubljana, Rožna dolina c. IX/3

Srečno novo leto

1943

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

K. SOSS

modna trgovina
Ljubljana
Francišškanska ulica št. 5

Srečno novo leto 1943!

Helena Kušar
trgovina z mešanim blagom.
Ljubljana, Rožna dolina.